

Bo tillsammans

Nyhetsblad från Riksföreningen Kollektivhus NU • www.kollektivhus.se september 2020 nr 55

Växjö Bogemenskap ser ljuset i tunneln

Det har tagit många år, många förslag, många upp-vaktningar och många svik-na förhoppningar. Men nu kan det äntligen hända nå-got i Växjö. I början av som-maren lämnades bygglovshandlingar in till Växjö kommun.

Växjö Bogemenskap planerar till-sammans med HSB och arkitektstu-dion Sajt ett gemensamhetsboende i centrala Växjö.

– Det är knappt att man tror att det är sant, säger **Kent Johansson**, ordförande i Växjö Bogemenskap.

– Jag är glad över det fina samar-bete vi haft både med HSB och Sajt. Så klart har vi inte varit överens om allt. Men det har under hela plane-ringstiden funnits en positiv vilja från alla håll, fortsätter han.

Huset ska innehålla 25–30 lägenheter. Ettor, tvåor, treor och några få fyror.

Rejält tilltagna gemensamhets-tytor: kök, matsal, övernattingsrum och så vidare i nedervåningen.

– Vi planerar även för en härlig takterrass, säger Kent Johansson.

På taket på det planerade fyrvå-ningshuset finns plats för inglasat växthus och utrymme för umgänge med en magnifik utsikt över stan och flera sjöar.

Beslutet om bygglovet kan kom-ma i början av hösten. Blir det posi-tivt och bygget kan komma igång som planerat, kan huset stå klart om två–tre år.

– Till dess finns mycket att göra, säger Kent Johansson. Avtal måste skrivas med HSB. Hur ska hyror sättas? Eventuella insatser? Vad har HSB ansvar för, vad ansvarar Växjö Bogemenskap för? Mycket att fundera över.

FOTO: KERSTIN KÄRNEKULL

Växjö Bogemenskaps första offentliga möte i biblioteket 2016 blev fullsatt av intresserade.

Under tiden ska även olika ar-betsgrupper jobba med frågor som rör allt som har med boendet att göra.

– Även om frågetecken finns kvar, så ser det för första gången på länge ljusst ut för oss i föreningen säger Kent Johansson. Det finns så mycket att vinna på gemensam-hetsboende. Visserligen blir den eg-

na boendeytan mindre eftersom vi avsätter en del av den till gemen-samma ytor. Men i gengäld får jag tillgång till gemenskap. Någon att tala med, nya kontakter och ovän-tade impulser.

– Jag tror att livet blir rikare ihop med andra människor, avslutar Kent Johansson.

SVEN WINQUIST

Perspektiv av den planerade bebyggelsen i kv Portoakten. Växjö Bogemenskap ska blockhyra byggnaden till vänster. Bygglovshandligar från Sajt Arkitektstudio.

Digitalt årsmöte lite tråkigt men funktionellt

Årsmötet i Kollektivhus NU ska egentligen hållas i mars, men blev tvunget att skjutas upp på grund av pandemin. Vi hade då gott hopp om att kunna genomföra ett vanligt fysiskt möte i september i stället, med årsmötesmiddag på kvällen och den uppskattade idébyardagen dagen efter.

Så blev det inte. Vi fick i stället ordna ett digitalt möte, lite tråkigare men ändå bra efter omständigheterna. 30 personer från 20 medlemsföreningar deltog.

Hela sittande styrelse omvaldes, och dessutom fick vi in en ny suppleant, **Linnea Wesslund** från Tunnan i Borås.

Styrelsens förslag till verksamhetsplan och budget skrevs i vintras och mötet beslutade därför att de ska revideras för att anpassas till en mer digital verksamhet.

Den konferens som planerades till hösten blir i stället en webinarieriserie riktad till startargrupper. Tidigare budgeterade medel för resor behöver flyttas över till digitalt stöd med årsmöte och webinarier.

Föreningens årsmöte genomfördes med hjälp av Zoom. Det är trots allt roligare att träffas i verkligheten. Kanske vid nästa årsmöte den 20 mars 2021 i Stockholm?

På grund av pandemin har styrelsen genomfört en enkät om de gemensamma middagarna i kollektivhusen, för att kunna sprida erfarenheter av hur olika hus ordnat middagar som de upplever som tillräckligt säkra (se artikeln på nästa sida).

Vi väntar med spänning på fler svar på enkäten!

Ämnet har också flera gånger sedan i mars diskuterats i vår Facebookgrupp Kollektivhus-forum.

ULRIKA EGERÖ, ORDFÖRANDE

Intresset för bogemenskap ökar men nybyggnadshyrorna bekymrar

När covid-19-pandemin nu dessvärre håller i sig och påverkar våra liv även under hösten märker vi av ett kraftigt ökat intresse för kollektivhus.

Vår Facebookgrupp Kollektivhus-lägenheter, där lediga lägenheter annonseras ut, har haft en aldrig tidigare skådad tillströmning av medlemmar. 400 personer har begärt inträde i gruppen bara de senaste månaderna. Behovet av vardagsgemenskap i boendet blir tydligt när livsutrymmet krymper.

Glädjande nog är många nya kollektivhus också på gång. UnderSammaTak i Göteborg flyttade in i våras och ytterligare två i Göteborg, ett i Stockholm och ett i Uppsala beräknas bli inflyttningsklara 2021 eller 2022.

Men ett stort bekymmer är de höga nybyggnadshyrorna. När

husen väl är på plats är det flera av dem som i många år arbetat för att det nya huset ska komma till som inte har råd att flytta in. I Kombo i Stockholm räknar man med att hyrorna kan bli så höga som 8 000 kr för en liten 1:a och 12 000 kr för en 2:a. Och vad jag förstår är bostadsbidraget för till exempel en ensamstående med låg inkomst och med ett hemmavarande barn precis lika högt oavsett om man har en hyra på 6 000 kr eller 12 000 kr i månaden.

Pensionärer kan få ett bostadstillägg till sin pension om pensionen är låg. Tillägget täcker bara en del av hyran för den som endast har allmän pension. Och många är inte alls berättigade.

Även vid kooperativ hyresrätt blir det ofta höga insatser, omöjligt för dem utan eget kapital, även om hyrorna i sådana hyresrätter kan hållas lite lägre.

ULRIKA EGERÖ

Kollektivhuset Kombo kommer att ligga alldeles intill t-banestationen Hägerstensåsen i södra Stockholm. Inflyttning 2021.

FOTO: NICLAS KRANTZ

Gemenskap under Corona – och efteråt

Alla vi i kollektivhusen har påverkats på djupet av pandemin. Uppmaningen till isolering strider ju mot själva grunden för vår tillvaro, som handlar om gemenskap och samvaro.

I början blev många lamsugna av alla inställda aktiviteter, men rätt snart hade många kollektivhus hittat nya former för att träffas.

I Kollektivhus NU har vi förstås varit nyfikna på hur det har fungerat och i augusti skickade vi ut en enkät till alla husen med frågor om mathållningen och övrig hantering.

Hittills har 21 hus svarat och vi hoppas att fler kommer att höra av sig.

Hjärtat i många hus är de gemensamma måltiderna som nästan alla avbröts i mars.

Inför hösten har nu, av dem som svarat, elva hus börjat gemensam organiserad matlagning och åtta gör det spontant någon dag i veckan. Under sommaren har många ätit tillsammans utomhus och ordnat grillkvällar och andra gemensamma måltider. Antalet ätande är hos de flesta färre än vanligt, då en del boende har valt att isolera sig och flera har flyttat till landet över sommaren. Intressant är att i ett fall har antalet ätande ökat, eftersom många arbetar hemma och vanliga sociala aktiviteter är inställda.

De allra flesta husen har skärpt hygien och städrutinerna och har restriktioner för besökare.

Mötesverksamheten har påverkats med flera digitala möten men också en del fysiska, helst utomhus och med avstånd, har hållits.

Under sommaren var förstås möjligheten att träffas och umgås utomhus en stor fördel, liksom det

FOTO: MATS EGELIUS

Andra middagen serveras i Tullstugan. Vid första serveringen åt barnfamiljerna, nu de äldre.

heliga FIKAT. I vårt hus Tullstugan har det varit gemensam fika på gården varje dag sedan den 22 mars, i Färdknäppen varje eftermiddag kl 15, i Dunderbacken varje dag i trädgården, i Sjöfarten varje dag, i Tersen fyra gånger i veckan och så vidare. Betydelsen kan nog inte överskattas – för många äldre har fikastunderna blivit en viktig möjlighet att alls umgås med andra människor!

Den här perioden har inneburit en stor utmaning och det har varit många livliga diskussioner hos alla, utifrån individuella val, gemensamt ansvar och olika behov.

Den har förstås också kunnat bli källa till konflikter med oro för kollektivets framtid och olika syn på det gemensamma ansvaret.

Men humöret verkar för det mesta ha hållits uppe på olika sätt, här några axplock ur svaren:

Det är ju det som är så suveränt med kollektivboende – vi hittar andra möjligheter att ses och umgås med "social distans".

Under våren handlade det om att se varandra och uppmuntra på alla tänkbara sätt. Ett extra nummer av husbladet i maj hade Corona som tema, vilket gav möjlighet att "skriva av sig" och ta del av andras tankar för att skingra de egna.

Det har varit viktigt för de äldre som lever ensamma i lägenheten att kunna träffa sina grannar, även om de är i riskgruppen. Vi verkar även fått ett litet uppsving i intresset för vårt gemen-

samma odlingsområde, då många varit hemma mer i sommar, och då många också föredrar att träffas utomhus.

Vi visar film varje tisdagskväll.

Uppdelning av medlemmarna i "flyttfåglar" och "stannfåglar" där de senare fick ensam tillgång till de gemensamma utrymmena.

Vi har försökt vårt bästa att ignorera Corona så fort vi kan, dvs först lite avstånd och extra handsprit, sedan pratar vi om mer intressanta saker.

Vi längtar så att börja umgås igen! Det kändes så bra med årsmötet där vi var cirka 30 personer. 15-fikat, tillsammans med arbete i trädgården, utomhusbio, TV-inspelning och liknande håller oss uppe. Jag är så glad att jag bor i kollektivhus!

En långsiktig lärdom efter denna svåra period skulle kunna bli att bostadsplaneringen bör ta mycket större hänsyn till behovet av gemenskap i boendet och de sociala riskerna med isolering.

I stället för att bara planera för traditionellt boende i enpersons-, tvåpersons- eller familjehushåll borde politiker, bostadsbolag och byggherrar börja fundera på de alternativ som människor efterfrågar och hur man kan bidra till att skapa bostäder som inbjuder till gemenskap, samvaro och samarbete – kollektiva bostäder som dessutom lever upp till de framtida utmaningarna när det gäller miljö och klimat.

ANN MARI ENGEL

FOTO: ANN MARI ENGEL

Utekafe i Tullstugan med Monikas hembakade vita chokladkladdkaka med vinbärspannacotta

Hästen har fått startbidrag

Hästen kooperativ hyresrättsförening i Ockelbo kommun är bildad som en byggemenskap för seniorer. Hyresrättsföreningens idé är att vara med och skapa ett eget boende med social gemenskap, ökad trygghet och trivsel.

Ockelbo är en mindre kommun, 5 900 invånare, och grannkommun till Gävle och Sandviken.

För närvarande står cirka 1 000 personer i det kommunala bostadsbolagets bostadskö. Familjer som av åldersskäl vill sälja sitt småhus har svårigheter att hitta en attraktiv lägenhet i Ockelbo, vilket innebär att det behövs nya bostäder.

UPPLÄGGET FÖR HÄSTEN grundas på Nybo Bostadsutvecklings Hembykoncept, som är skapat i syfte att kunna bygga i mindre kommuner eller kommundelar utanför tillväxtregionerna i Sverige. Konceptet förutsätter en delad tilltro till orten, ett aktivt engagemang från berörd kommun och föreningsmedlemmar samt berörda intressenter såsom kreditgivare och byggentreprenörer.

Föreningen har fått köpa centralortens mest attraktiva tomt med all kommunal service inom synhåll liksom den natursköna Bysjön.

Hästens gemensamma lokaler med kök, matsal och gästrum ligger intill den gemensamma gården. Bild Johan Skoog Arkitektkontor.

Föreningen har konstaterat att finansieringen är den stora utmaningen för byggprojektet. Efter olika kontakter med banker har steget tagits att tillsammans med Ockelbo kommun bilda ett gemensamt ägt fastighetsbolag, Ockelbo kooperativa fastigheter, som fått bygglov för 17 lägenheter och en gemensam lokal.

FÖRENINGEN HAR 20 köande medlemmar och jobbar aktivt med att rekrytera nya medlemmar.

Med kooperativ hyresrätt enligt hyresmodellen är målsättningen att första spadtaget kan tas under hösten 2020. För kommunen, som visat mycket stort engagemang för Hästen-projektet, innebär det möjligheter för unga familjer att bosätta sig i Ockelbo i de hus som kommer ut till försäljning med anledning av byggprojektet – den viktiga flyttkedjan som behövs på en fungerande bostadsmarknad.

LENNART SJÖGREN

Stöd till fem byggemenskaper

Från den 1 februari har byggemenskaper kunnat söka startbidrag från Boverket på högst 400 000 kronor (se Bo tillsammans nr 53).

Intresset har visat sig vara lagom stort. Fem grupper har redan fått stöd och fler ansökningar håller på att beredas. Det innebär att de anslagna medlen på tre miljoner för 2020 kommer att räcka precis.

Följande startargrupper har hittills fått stöd:

BRF **Lyckan** i Göteborg
Röda Oasen i Sege Park, Malmö

Byggemenskap **Gården** i Uppsala
Hästen kooperativa hyresrättsförening i Ockelbo

Lindberga by ekonomisk förening i Vingåker

Röda Oasen och Gården har kommit längst i sitt arbete och båda räknar med att kunna söka bygglov nu i höst.

Lennart Sjögren, som varit en av projektlotsarna för Hästens kooperativa hyresrättsförening, skriver om projektet här ovanför.

TEXT OCH FOTO KERSTIN KÄRNEKULL

Möte i byggemenskapen Gården vid kartan över den nya stadsdelen Rosendal i Uppsala.

Kollektivhus och tanter

I oktober kommer Arena Idé att ge ut skriften "Kollektivhus och tanter". Vi som skrivit rapporten är båda tanter och kollektivboende med erfarenhet av detta sätt att bo och leva, i teori och praktik.

Vi vet att det finns en stor och oroande brist på kollektivhus. Många letar efter alternativ som nästan inte finns; boendeformer med mer gemenskap och stort inflytande för de boende till rimliga kostnader. Ovanligt i Sverige, mer och mer vanligt i grannlandet Danmark.

Tanter är en del av den stora och växande åldersgrupp som vi kallar seniorer. Och tanter är, som läget ser ut just nu, den grupp som särskilt förstår, efterfrågar och kanske behöver kollektivt boende mer än andra. Män som är seniorer finns

också med i efterfrågestatistiken, men ännu så länge i ganska begränsad omfattning. Men seniorer, vare sig vi kallar dem tanter eller farbröder, är inte ensamma om att söka efter alternativ. Att efterfråga kollektivboende som ett sätt att bo och leva är just nu ett snabbt växande intresse inom alla åldersgrupper.

I rapporten skriver vi om bogenheter och kollektivhus av det mer traditionella slaget, där de boende samarbetar med bostadsföretag och andra aktörer som vill engagera sig i nya idéer.

Byggemenskaper, där människor tillsammans agerar för att vara byggherrar för att kunna genomföra sina idéer, får mycket uppmärksamhet just nu, inte minst från staten. Vi tror dock att huvuddelen av de tanter som efterfrågar kollektivt boende inte har det stora engagemang eller de ekonomiska villkor

FOTO: KERSTIN KÄRNEKULL

Birgit Assarson bearbetar texten till Kollektivhus och tanter.

som driver de människor som vill bygga själva.

Vi vill hitta kommuner som tror på våra idéer och aktörer som samarbetar med. Vår skrift är en kontaktnons från många, många tanter! Och vi hoppas på många, många svar!

BIRGIT ASSARSON,
KERSTIN KÄRNEKULL

Skriften presenteras på webben via Arena Idé – kolla på arenagruppen.se

Sjöfarten blir ideell förening

Efter tolv år har vi i Sjöfarten nått en överenskommelse med Familjebostäder att lämna blockhyresavtalet där föreningen har hyrt ut lägenheterna till medlemmarna. Nu hyr medlemmarna direkt av bostadsföretaget.

Modellen med att blockhyra huset av Familjebostäder och förvalta och

sköta huset har visat sig ha flera svagheter.

Den mest akuta är hyran som ska in från medlemmarna och sedan betalas till Familjebostäder. På lång sikt är det underhållet av lägenheterna och de gemensamma lokalerna. Föreningen får inte fondera pengar och blir därför väldigt sårbar.

Föreningen är en ekonomisk förening med hårda krav på bokföringen (jämförbar med företagsbokföring). Det har hela tiden varit svårt att få fram kassörsaspiranter.

Det nya är att vi nu blir hyresgäster och lägger ner den ekonomiska föreningen. Samtidigt bildar vi en ideell förening med samma inflytande vid granskning av nya hyresgäster. Förändringen träder i kraft den 1 november.

Dunderbacken som ombildades för drygt ett år sedan har stått modell.

MATS HOLMSTRÖM

Diversity slutkonferens

20 organisationer har bidragit till att bygga upp kunskap inom det Vinnovastödda samverkansprojektet Diversity som pågår från november 2018 till december 2020.

Projektet har bestått av fem delar – samordning, kommunernas processer, juridik och finansiering, byggruppernas processer och spridning av erfarenheter och resultat. Initiativtagare är Föreningen för Byggemenskaper.

Projektets stora slutkonferens äger rum den **12 november 2020**. Resultat och erfarenheter presenteras under dagen. Mingel och eftersnack på kvällen. Beroende av omvärldsläget kommer gäster kunna delta på plats i Stockholm eller via videolänk, men oavsett kommer det att bli en fullmatad dag som sammanfattar två års arbete!

Om du är intresserad av bostadsbyggande som drivs av människor, av behov och av idéer, så är detta ett tillfälle att boka in i kalendern. Vill du vara med – läs mer på hemsidan divcity.se.

KARIN KJELLSON

FOTO: BIRGITTA HOLGERSSON

Fredagsmiddag i Sjöfartens matsal – före Corona.

En Färdknäppares funderingar

Det är kanske i Corona-tiden som kollektivhusboendets styrkor och svagheter blir synliga?

Detta har fått mig att fundera lite på mitt liv i mitt hus.

Nog var det svårt i mars att hålla fysiskt avstånd. När någon av misstag kom för nära kändes det som en fränstötande markering att ta några steg bakåt. Men det var under inlärningsperioden. Nu är det en naturlig insikt och vi hjälps åt att komma ihåg när vi blir alltför närstående i våra engagerande SAMTAL.

Ja, det är en stor fördel att alltid kunna ha samtal med några/någon. Det finns platser och det finns någon! Behoven av de spontana samtalen verkar överhängande. Jag kan bli sittande långa stunder i soffan. Hur mår Du? Vad kan vi hitta på? Och vi hittar ständigt nya former för våra möten och för gemensamma upplevelser. Vi dricker kaffe, vi äter spontanmiddagar, vi inbjuder även utomstående till trädgården. Vår livgivande trädgård! Vi blir kreativa i våra samtal! Vi kan MÖTAS. Vi har ingen påtvingad ensamhet!

Kan jag vara säker på det?

Jag kan dock notera att det kanske av naturliga skäl finns större behov för kollektivhusmöten bland de ensamboende än för dem som lever i par. Jag funderar också på dem som lämnat huset på grund av Coronan. Något att samtala om?

Gemensamma frågor dyker upp:

Ska vi sluta med maten?

Ska vi städa?

Ska vi ha gäster i gästrummen?

Det är frågor som berör alla. **Hur ska vi kunna hålla fast vid allas möjligheter att komma till tals och få uttrycka sina åsikter när vi inte ska träffas i stor grupp?** Som individer är vi olika och vi har ju många olika synpunkter på beteendet i förhållande till Coronan. Vi kan vara oroliga, ovana och vi kan vara oförsiktiga. Men vi har ett stort

FOTO: KERSTIN KÄRNEKULL

Anita Persson sommarstädar Färdknäppens bokhyllor. Städning behövs också när det är en pågående pandemi.

beroende av varandra inte minst i denna Corona-situation. Men vi ska – som vanligt – komma fram till något gemensamt och vi ska ta hänsyn till varandra.

Kan man uppmana alla som så önskar, att skicka in svar på ställda frågor? Av detta görs en sammanställning som resulterar i beslut med enkel majoritet.

Finns det andra alternativ där man kan mötas? Det kan kännas torftigt att inte få ha en ordentlig diskussion som vanligt. Jag anser

dock att det även i Corona-tiden är viktigt att inte fatta för snabba beslut!

”Kris”-tid är nog en lärotid! Vi lär oss om Coronan? Vi lär oss att handskas med Coronan? Vi lär oss av och om varandra? Vi hittar möjligen ett annorlunda sätt att leva i vårt hus. **Ser vi vårt gemensamma liv från ett annorlunda perspektiv? I så fall på vilket sätt?**

Men vi har ingen social distans! Vi har fysisk distans! Och den är mycket temporär!!!

ANITA PERSSON

FOTO: KERSTIN KÄRNEKULL

Honungsskörd i Färdknäppen kräver särskild utrustning, med eller utan pågående pandemi.

Sju förslag för framtidens boende

Statens Konstfond i Danmark har startat ett bostadslaboratorium i samarbete med Realdania. Tanken är att göra upp med "löpmetertänkandet" i bostadsbyggandet.

Arkitekter, ingenjörer och byggare ska i stället kunna experimentera med att skapa bostäder som inbjuder till gemenskap och som löser samhällets utmaningar. Nu har Konstfonden valt ut sju projekt som ska genomföras.

– En rad nya projekt som bygger på nya idéer om framtidens bostäder. Projekt som ska göra slut på slentrianen i en bygg- och bostadssektor som producerar utan förståelse för ändrade familjemönster, klimatkrisen och behovet av god kvalitet, säger Ellen Braae, som leder avdelningen för stöd till arkitektur. Då går det inte att bygga som man brukar, säger hon.

Några citat från hemsidan kunst.dk:

"Inte minst i städerna byggs mycket stora enheter som ser nästan likadana ut och som saknar fokus på bra kvalitet utan snarare behöver rustas upp och renoveras redan innan de är avskrivna".

"Bakom projekten finns både unga och etablerade arkitektkontor med olika inriktning och med

Musicon i Roskilde ska bli ett urbant självbyggeri av minihus, radhus och lägenheter. Ett av de sju pilotprojekten. Arkitekt och illustration Vandkunsten.

många olika inriktningar på de föreslagna experimenten. De har alla en enorm energi och vilja att utveckla och genomföra sina förslag för framtidens bostäder. Det är en fantastisk startpunkt för att tillsammans tänka helt nytt kring bostadsbyggandet, så att det möter de stora utmaningar vi har, bland annat klimatförändringarna och behovet av nya sätt att bo."

De sju projekt som Bostadslaboratoriet har valt ut (av 66 förslag) är olika, men alla är inriktade på att bygga långsiktigt hållbart och på att skapa bostäder för olika skeden och situationer i människors liv.

Ett handlar om höga hus i trä,

som samtidigt ska vara socialt utgående med gemenskap och delning som utgångspunkt. Ett annat vill utveckla boendeformer med gemenskap för ensamstående föräldrar. Ett tredje handlar om att skapa möjligheter för självbyggeri, antingen individuellt eller kollektivt.

Det finns bara ett problem med Bostadslaboratoriet. Ett stort problem. Den stora satsningen pågår i Danmark hos Statens Konstfond, inte i Sverige. Som vanligt höll jag nästan på att skriva.

KERSTIN KÄRNEKULL

Mer finns att läsa på hemsidan kunst.dk.

Semestra i gästlägenhet

80 tyska kooperativa bostadsföreningar har gjort sina gästlägenheter bokningsbara för boende i andra föreningar.

Den som bor i en kooperativ hyresrätt i Tyskland kan åka på inhemsk semesterresa och övernatta i olika gästlägenheter. Det finns en katalog med utförliga beskrivningar och bilder på varje gästlägenhet. Nu finns det 135 gästlägenheter att välja på över hela Tyskland.

Bara medlemmar i en kooperativ boförening kan bo i gästlägenheterna.

– Systemet har ökat attraktiviteten med att bo i kooperativ, det har blivit en viktig förmån, säger Kirstin Gabriel på organisationen för boföreningar.

För en föreningsmedlem som ska åka på tjänsteresa till en annan stad, är det bara att klicka på en karta och se om det finns något gästrum där.

En annan fördel med systemet är att medlemmar i de kooperativa föreningarna får bra omvärldskoll. De lär känna människor i andra delar av Tyskland och får också idéer om andra lösningar än de egna.

De bokningsbara gästlägenheter ger dessutom hyresintäkter till

boföreningarna.

Det tyska systemet har funnits i decennier. I Sverige har det funnits försök att få igång något liknande. Men hittills utan att lyckas.

FREDRIK BERGMAN

<https://www.wohnungbaugenossenschaften.de/gaestewohnung-finden>

Nya priser till byggemenskaper – igen

Byggemenskapen Stadtfinken i Hamburg fick pris som bästa projekt kring en gemensam gård av den stora tyska utvecklingsbanken KfW 2020. Projektlots Conplan, arkitekter Studie Witt, Mudlaff & Otte, More. Foto: Daniel Sumesgutner

När de boende är med och planerar blir bostadsprojekten annorlunda än de som erbjuds av bostadsutvecklare och byggare. Därför hamnar också många sådana projekt högt på listorna när olika bostads- och byggpriser delas ut.

Den tyska utvecklingsbanken KfW:s pris till bästa byggnad 2020 gick till bygg- och byggemenskapen Stadtfinken i Hamburg. Projektet är en enda byggnad med 22 "townhouses/radhus" med 42 bostäder i form av ägarlägenheter. Till det långa huset hör en gemensam gård och en gemensam lokal. Klimatstandarden är hög, med laddningsstolpar för elbilar, värmepumpar och så vidare.

Bakom den intressanta utformningen finns en byggemenskap med Conplan som projektlots, och tre unga arkitekter. 140 personer bor i Stadtfinken och fick dela på priset på 10 000 euro.

I Wien gick allmänhetens pris 2019 till en byggemenskap i Seestadt Aspern, LiSA (Leben in der Seestadt). Byggnaden har en mycket generell och öppen struktur som gör det möjligt att kombinera ytorna till många olika lägenhetsstorlekar utan dyrbara ombyggnader. Gruppen bakom LiSA hade rötter i det kända kollektivhuset "Der Sargfabrik" och tog vara på erfarenheter från detta när LiSA skulle planeras.

2019 gick två fina priser från den engelska arkitektorganisationen RIBA till Marmalade Lane, Cambridges första byggemenskap. Projektet fick såväl RIBA East Award 2019 som RIBA National Award 2019. Byggherre var Cambridge Cohousing tillsammans med företagen TOWN och svenska Trivselhus där Mole Architects var arkitekter.

KERSTIN KÄRNEKULL

Webbinarier för startargrupper och alla andra

En normal höst hade Kollektivhus NU ordnat möten för startargrupper för idé- och erfarenhetsutbyte. Det går inte just nu, så i stället ordnar föreningen två webinarier.

Vid det första, preliminärt i **oktober**, presenterar Helena Westholm sin nya rapport "De byggde gemenskap". Rapporten beskriver tio startargrupperns väg från idé till inflyttning. I **november** planeras det andra webinariet med en berättelse från ett genomfört kollektivhusprojekt.

Mer information kommer att finnas på hemsidan kollektivhus.se

MATS HOLMSTRÖM

På omslaget av rapporten "De byggde gemenskap" in-nergården i Sofielunds kollektivhus i Malmö.

Kollektivhus NU

BO TILLSAMMANS är föreningen Kollektivhus NU:s nyhetsblad. För detta nummer ansvarar Kerstin Kärnkull i samarbete med Anne Jalakas. Nästa nummer kommer ut i november 2020.

Styrelsen i Kollektivhus NU

Ordförande:

Ulrika Egerö, Dunderbacken, Stockholm
ulrika.egero@gmail.com

Kassör:

Birgitta Nordström, Sockenstugan, Stockholm

Övriga styrelsemedlemmar:

Lotta Ahlén, Majbacken, Göteborg
Peter Bylund, Lagnö Bo, Trosa
Ann Mari Engel, Tullstugan, Stockholm
Mats Holmström, Sjöfarten, Stockholm
Eva Mertel Högberg, Stolplyckan, Linköping, suppleant
Linnea Wesslund, Tunnan, Borås, suppleant

Webbredaktörer: Kerstin Kärnkull, Färdknäppen, Stockholm och Anita Nilsson, Sjöfarten, Stockholm

Vill du prenumerera på vårt elektroniska nyhetsbrev och på Bo tillsammans? Skicka e-post till info@kollektivhus.se

På hemsidan www.kollektivhus.se finns listan över kollektivhus i Sverige och alla nummer av Bo tillsammans inklusive en innehållsförteckning och ett index, kollektivhus.se/category/bo-tillsammans

Medlemskap

Föreningar/kollektivhus betalar efter antal lägenheter, se hemsidan. Startargrupper betalar 200 kr/år och kan dessutom bli medlemmar i Föreningen för byggemenskaper utan extra kostnad. Enskilda personer kan bli stödmedlemmar för 100 kr/år, gärna mer som gåva. Plusgironummer 43 88 62-5. Ange namn och e-post.

Kollektivhus NU på Facebook

Kollektivhus NU har en fansida, www.facebook.com

Det finns också en facebookgrupp där du kan söka eller annonsera om lägenheter i kollektivhus, "Kollektivhuslägenheter", och en diskussionsgrupp för oss i kollektivhus och startargrupper, "Kollektivhusforum".